

SOUČINNOST FRONTOVÉHO LETECTVA S POZEMNÍMI VOJSKY

Součinnost frontového letectva s pozemními vojsky organizujeme v zájmu co nejúčinnějšího splnění bojových úkolů. Spočívá ve sladění společné činnosti svazů, svazků a útvarů letectva a pozemních vojsk podle času, úkolů, směrů, čar, objektů a způsobů plnění bojových úkolů se zaměřením k dosažení stanovených cílů boje a operace.

Velení frontovému letectvu ze středisek a skupin bojového velení štábů vševojskových svazů, svazků a protiletadlových raketových útvarů pozemního vojska má i některé zvláštnosti a nové prvky v organizaci součinnosti.

Součinnost frontového letectva s pozemním vojskem např. na stupni vševojskové armády dříve zabezpečovala letecká operační skupina (LOS) nebo představitel letecké armády, styční důstojníci průzkumného leteckého pluku a vrtulníkového pluku u zpravodajského náčelníka a náčelníka raketového vojska a dělostřelectva. Kromě toho byl u náčelníka PVO vševojskové armády i představitel stíhací letecké divize. Ke vševojskové divizi byli odesíláni představitelé (návodčí) stíhací bombardovací letecké divize. Tento způsob součinnosti [zabezpečovaný uvedenými skupinami a představiteli] zajišťoval odděleně vždy dílčí plnění úkolů. Byl roz-

tříštěný, náročný na řízení a důslednou koordinaci a odčerpával značné síly a prostředky leteckých svazků a útvarů. Nebyl také přitom položen důraz na bezpečnost vlastních vojsk a letectva před vzájemným napadením.

Nový systém velení frontovému letectvu odstraňuje dřívější nekoordinovanost v součinnosti. Všechny druhy součinnosti jsou soustředěny ke střediskům bojového velení, která jsou k tomuto účelu předurčena a vybavena i příslušnými technickými prostředky. Skupiny bojového velení u motostřeleckých (tankových) divizí a naváděcí stanoviště u protiletadlových raketových útvarů jsou nedílnou součástí středisek bojového velení letecké armády.

Součinnost frontového letectva na stupni vševojskové armády zajišťuje Středisko bojového velení letecké armády (SBV LA). Kromě plánování bojové činnosti frontového letectva ve prospěch vševojskové armády (které zabezpečovala i bývalá LOS) klade důraz i na řízení frontového a vojskového letectva ve vzduchu. Nově je zabezpečován přehled o vzdušné situaci k zajištění bezpečnosti letů vlastního letectva v prostoru palby vojsk PVO a navádění letectva na cíle na bojišti.

Bude proto vhodné, aby SBV LA bylo umístěné u štábu vševojskové armády

v bezprostřední blízkosti náčelníka PVO. Je to vhodné proto, že SBV LA nemá vlastní systém uvědomování o vzdušné situaci a dále proto, aby byla zajištěna těsná součinnost při řízení bojové činnosti v prostoru odpovědnosti SBV LA.

S velitelem a štábem vševojskové armády SBV LA řeší rozdělení přiděleného bojového úsilí frontového a vojskového letectva, upřesnění úkolů vzdušného průzkumu, vedení úderů jadernými i klasickými prostředky na nepřátelské objekty v souladu s postupem pozemních vojsk, uskupení vojsk, na jejichž obranu soustředíme hlavní úsilí, úkoly pozemních vojsk ve prospěch letectva, organizace společných míst velení, stanovení signálů vzájemného rozpoznávání a udávání cílů, způsob vyznačování čáry dotyku, uvědomování o vzdušném nepříteli a jeho jaderných úderech, způsob použití radiotechnických prostředků, způsob předkládání požadavků štábu letecké armády a informací pro leteckou armádu o situaci pozemních vojsk.

Oproti dřívějšímu způsobu vzájemné součinnosti SBV LA řídí činnost letectva v pásmu vševojskové armády, **neorganizuje však odposlech zpráv vzdušného průzkumu.** Tuto činnost na stupni vševojskové armády organizuje zpravodajský náčelník. Rovněž zpravodajský náčelník vševojskové armády i divize může zabezpečit vyhodnocování leteckých snímků, které doručí letectvo nevyhodnocené. Tím sledujeme podstatně zrychlení pronikání zpráv vzdušného průzkumu a jejich vyhodnocování z hlediska konkrétního zájmu daného stupně velení.

Mimořádný význam má organizace součinnosti s náčelníkem PVO vševojskové armády. **SBV LA a jmenovitě jeho stanoviště bojového velení s náčelníkem PVO upřesňují** zásady a způsob součinnosti vojsk PVO se stíhači v jednom prostoru a různých podmínkách situace, způsob výměny informací všeho druhu, způsob zabezpečení průletu vlastních letounů a vrtulníků prostory bojové činnosti vojska PVO a zásady použití stíhačů v různých fázích boje. SBV LA nepřetržitě informuje náčelníka PVO vševojskové armády o letech vlastního letectva v pásmu armády.

Oproti dřívějšímu způsobu součinnosti dochází k rozšíření informovanosti náčelníka PVO vševojskové armády o činnosti nejen stíhačích letectva (které dříve uskočoval s představitelem stíhačích letecké divize), ale o činnosti všech druhů letectva, včetně vrtulníků, které prolétávají při plnění bojových úkolů pásmem vševojsko-

vé armády. Cílem je zajištění bezpečnosti vlastního letectva.

Na stupni motostřelecké (tankové) divize součinnost s frontovým a vojskovým letectvem zajišťují skupiny bojového velení (SkBV). Tyto skupiny zabezpečují vzájemné rozpoznávání letectva a pozemních vojsk, navedení letadel na pozemní cíle v pásmu divize v bezprostřední blízkosti předního okraje pozemních vojsk. Při organizaci součinnosti rozdělujeme vyčleněné bojové úsilí vojskového letectva, které bylo divizi přiděleno, na úkoly a slaďujeme jeho činnost s raketovým vojskem a dělostřelectvem. S PVO divize slaďujeme postup a způsob vyrozumívání jednotek PVO o letech vlastních letadel v prostoru palby prostředků vojskové PVO.

K zajištění vzájemné bezpečnosti a zjišťování cílů zabezpečujeme jednak označování předního okraje vojsk pro letadla a jednak vzájemné označování objektů mezi letectvem a pozemními vojsky. K označování můžeme používat rádiové, radiotechnické a vizuální prostředky; dýmové, osvětlovací a signální pumy a střely, miny (střely) se stopovkou i manévry letadel. Označení zabezpečuje jak pozemní vojsko, tak letectvo ve prospěch pozemních vojsk, zejména při zjištění důležitých neumčených objektů. Jestliže informace má být předána rádiovými pojítky, zprostředkuje ji SkBV. V ostatních případech musíme signály pro označení dohovít.

Oproti dřívějšímu způsobu součinnosti je umožněna těsnější součinnost s náčelníkem PVO divize, který musí být informován o činnosti vlastního letectva v pásmu divize. Rovněž větší pozornost je věnována vytyčování předního okraje vlastních vojsk a vzájemnému rozpoznávání. Při přidělení vrtulníkové jednotky divizi, plánuje její využití a řídí bojovou činnost na bojišti. V rozsahu viditelnosti navádí SkBV letadla vojskového i frontového letectva na pozemní cíle.

Dalším místem pro součinnost pozemního vojska s letectvem je **naváděcí stanoviště (NS).** Umísťuje se zpravidla společně s VS protiletadlových raketových útvarů a organizuje bezprostřední součinnost stíhačích letectva s protiletadlovým raketovým vojskem armády. Kromě navádění vlastního letectva na pozemní a vzdušné cíle předává protiletadlovému raketovému útvaru informace o letech vlastního letectva v prostoru jeho bojové činnosti.

Organizace naváděcích stanovišť společně s protiletadlovými raketovými útva-

ry je novým prvkem v organizaci součinnosti. Tato stanoviště shromažďují a zpracovávají informace o vzdušné, radiační a chemické situaci. Navádí do prostoru bojové činnosti (na pozemní cíle) úderné skupiny a průzkumné letouny. Včas uvědomují SkBV o průletu vlastního letectva nad bojovými sestavami vojsk přiblížení letectva nepříteli.

Organizace součinnosti na uvedených stupních velení pozemního vojska s frontovým a vojskovým letectvem probíhá za účasti vševojskových velitelů s orgány letectva. V současné praxi probíhá v obecné rovině, což nezabezpečuje často dostatek konkrétních prostorových a hlavně časových údajů pro přesnější zplánování činnosti letectva. To má za následek, že letectví velitelé jsou nuceni stanovit podřízeným převážně plnění úkolů „na výzvu“ bez konkrétního časového určení. Způsob plnění úkolů na výzvu používá letectvo především na nově zjištěné cíle, zejména při činnosti proti raketovým jaderným prostředkům nepříteli a při náhlé změně dynamiky boje. Nemůže to být jediný způsob bojové činnosti. To by ve skutečnosti vytvořilo složitou situaci v plánování bojové činnosti a vzhledem k požadované vysoké operační pružnosti zásahu letectva by to kladlo vysoké nároky na včasné pronikání rozkazů ke vzletům do všech zainteresovaných součinnostních orgánů. Mohlo by se také stát, že pro plnění závažných úkolů by letectvo nemělo dostatek sil. Proto s cílem zvýšit plánovitost bojové činnosti letectva, zajistit včasnou informovanost součinnostních orgánů letectva a pozemního vojska a hlavně zajistit vzájemnou bezpečnost je nutné, aby pozemní vojsko zpřesnilo plánování jednotlivých fází boje a součinnostní orgány letectva to u štábů pozemního vojska vyžadovaly.

Novým orgánem velení a součinnosti na stupni frontu je **Středisko bojového velení stíhacímu letectvu letecké armády (SBV SL LA)**, které nahrazuje dosavadní představitele LA na VS PVO frontu. SBV SL LA se rozmisťuje společně s VS PVO frontu a je orgánem letecké armády s pravomocí organizovat součinnost a řídit bojovou činnost stíhacího letectva v souladu s rozhodnutím velitele letecké armády. Musí mít také vytvořeny podmínky a přehled o veškeré činnosti vlastního letectva v pásmu frontu, aby mohlo informovat VS PVO frontu a organizovat opatření k zajištění bezpečnosti vlastního letectva před palbou prostředků PVO pozemního vojska. V čele SBV SL LA je vždy zástupce velitele letecké armády.

Frontové letectvo a pozemní vojsko při odrážení náletů nepřátelského letectva působí buď v různých prostorech bojové činnosti, nebo v jednom prostoru. Při působení v různých prostorech bojové činnosti součinnost organizujeme s důrazem na styk obou prostorů. Nejsložitější je organizace součinnosti stíhacího letectva a PVO pozemního vojska v jednom prostoru bojové činnosti, kterou zabezpečujeme rozdělováním úsilí **podle výšek** (např. v malých a velkých výškách působí prostředky PVO vojsk a ve středních výškách stíhací letectvo), **podle směrů** (sektorů), **podle čar, podle času a podle cílů**.

Na VS PVO frontu řešíme se střediskem bojového velení stíhacímu letectvu LA a se silami a prostředky protivzdušné obrany státu způsob velení součinností silám při odrážení hromadných úderů, malých skupin i jednotlivých letadel nepříteli, stanovení úkolů bojovým prostředkům, místa velení a navedení a způsoby součinnosti.

Zajištění bezpečnosti vlastního letectva při plnění úkolů v prostoru protiletadlového raketového vojska je jedním z hlavních úkolů součinnosti. Zahrnuje komplex opatření, jejichž cílem je zabránit odpálení protiletadlových řízených raket proti vlastním letadlům. To zabezpečujeme nepřetržitou součinností na místech velení letectva a PVO, naváděcích stanovištích a v oddílech PVO s osádkami letadel.

Velitelé a důstojníci štábů všech stupňů velení a navedení a osádky letadel musí spolehlivě znát bojové možnosti součinnostních útvarů a jednotek a způsoby jejich bojového použití, vzdušnou situaci a zvláště polohu vlastního letectva, přesné a včasné rozpoznání vzdušných cílů, způsoby a signály součinnosti.

Mezi zainteresovanými místy velení a navedení musíme mít nepřetržité spojení, včasnou a přesnou informovanost nejen o vzdušné situaci, ale i o přijatých rozhodnutích příslušných velitelů.

Osádky letadel musí respektovat zákaz vletu do prostoru účinné působnosti PLRV a zákaz přiletu na vlastní letiště přistání v tomto prostoru ze směru náletu vzdušného nepříteli mimo stanovené koridory s výjimkou letadel v nouzi a s malou zásobou paliva.

Piloti stíhacích letounů musí respektovat omezení dálky sblížení se skupinovými cíli postřelovanými PLRV na hodnotu minimálně 5 km a nutnost energického odpoutání od cíle po zteči ze zadní polohy nebo na rozkaz z VS.

Pro průlet vlastního letectva, zejména

dálkového a frontového bombardovacího se mohou prostorem bojové činnosti PLRV na vlastním území určovat vzdušné koridory, které zpravidla navazují na průletiště na čáře dotyku.

Je-li obsazené letiště v prostoru účinné působnosti vlastního PLRV, pak určíme

i letištní koridory. **Letištní koridory** volíme ve směru vzletové a přistávací dráhy o šířce cca 30 km a jejich délka sahá po hranice prostoru účinné působnosti prostředků PLRV. Koridory určuje velitel letecké divize (samostatného leteckého útvaru).

Přesná organizace součinnosti mezi frontovým letectvem a pozemním vojskem je nejdůležitějším předpokladem úspěšného splnění společných bojových úkolů. V současných podmínkách, kdy probíhá nepřetržitý proces technického zdokonalování prostředků vzdušného napadení, kdy časový faktor nabývá stále většího významu jsou kladeny zvýšené požadavky na zajištění součinnosti při společné bojové činnosti letectva s pozemními vojsky. Rychlému růstu a kvalitativnímu zdokonalení bojových prostředků pravděpodobného nepřítele můžeme čelit dokonalejší technikou, ale i pružnějším systémem velení a součinnosti.